

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 18/2015-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. januára 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Ivanom Husárom, Vojenská 14, Košice, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7 Co 184/2014 z 21. augusta 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. decembra 2014 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného

porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 7 Co 184/2014 z 21. augusta 2014 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je v právnom postavení žalobcu účastníkom súdneho konania o zaplatenie 2 705,10 € s príslušenstvom vedeného proti [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „žalovaný“) na Okresnom súde Poprad (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 13 C 103/2013. Keďže žalovaný vedie pod sp. zn. 9 C 40/2011 na okresnom súde konanie o určenie neplatnosti dražby bytu, ktoré dosiaľ nebolo právoplatne skončené, „... *Okresný súd Poprad v konaní... vedenom pod číslom konania 13C/103/2013 uznesením zo dňa 19.5.2014 prerušil toto konanie do právoplatného skončenia konania o určenie neplatnosti dražby bytu vedenej na Okresnom súde Poprad pod číslom konania 9C/40/2011.*“. Ako ďalej sťažovateľ uviedol, po podaní odvolania proti rozhodnutiu okresného súdu sp. zn. 13 C 103/2013 z 19. mája 2014 krajský súd napadnutým uznesením sp. zn. 7 Co 184/2014 z 21. augusta 2014 prvostupňové rozhodnutie potvrdil a v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol „... *bez bližšieho ozrejmienia iba to, že konanie o neplatnosť dražby bytu, vedené na Okresnom súde Poprad pod číslom konania 9C/40/2011, má zásadný vplyv na právne posúdenie nároku uplatneného zo strany žalobcu. Krajský súd Prešov pritom žiadnym spôsobom nevysvetlil a ani sa nevysporiadal s argumentáciou sťažovateľa v odvolaní o tom, že konanie o neplatnosť dražby nemá žiaden súvis s konaním o zaplatenie bezdôvodného obohatenia*“.

3. Sťažovateľ sa domnieva, že vydaním napadnutého uznesenia krajského súdu došlo k porušeniu ním uvedených základných práv a práv zaručených v listine a dohovore tým, že krajský súd „... *uskutočnil výklad ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. takým spôsobom, že poprel jeho účel a význam*“. Sťažovateľ zastáva názor, že „... *v prejednávanom prípade vôbec nemalo dôjsť k prerušeniu konania vedenom na Okresnom súde Poprad pod číslom konania 13 C/103/2013, nakoľko od výsledku konania o neplatnosť dražby bytu vedenom na*

Okresnom súde Poprad 9C/40/2011 toto konanie vôbec nezávisí a výsledok tohto konania je pre vedené konanie absolútne nepodstatný, pretože bez ohľadu na to, či súd žalobu o neplatnosť dražby zamietne alebo určí, že dražba je neplatná, došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu.“. Zároveň poukazuje na skutočnosť, že „... v dôsledku tohto nezákonného prerušenia konania dochádza k zbytočným prietahom v súdnom konaní, nakoľko táto skutkovo a právne jednoduchá vec, ktorá mohla byť rozhodnutá na prvom pojednávaní, nebude súdom riešená až do právoplatného skončenia konania o neplatnosť dražby, pričom je veľmi otáznne, ako dlho bude toto konanie trvať a kedy následne bude súd pokračovať v konaní o zaplatenie bezdôvodného obohatenia, čo je v konečnom dôsledku v rozpore s článkom 48 ods. 2 Ústavy SR...

Sťažovateľ je z uvedeného dôvodu toho názoru, že mu takýmto spôsobom štát fakticky na dlhú dobu znemožnil prístup k súdu a k legálnemu vymoženiu jeho oprávneného nároku voči žalovanému, hoci na takýto postup neboli splnené základné zákonné predpoklady, čo následne spôsobuje zbytočné prietahy v súdnom konaní.“.

V sťažnosti ďalej sťažovateľ argumentuje absenciou náležitého odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu, ktoré by mu poskytlo odpoveď na otázku, prečo je potrebné konanie prerušiť – „S poukazom na vyššie uvedené je preto sťažovateľ toho názoru, že Krajský súd Prešov v rozpore so zmyslom a účelom ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. protiprávne prerušil konanie vedené na Okresnom súde Poprad pod číslom konania 13C 103/2013 arbitrárnym rozhodnutím a takýmto postupom porušil základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie, čo je v rozpore s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj s vyššie citovanými ustanoveniami medzinárodných dohovorov a následne v dôsledku tohto nezákonného prerušenia konania došlo aj k porušeniu článku 48 ods. 2 Ústavy SR na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.“.

4. V nadväznosti na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivý proces garantované čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj základné

právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované článkom 48 ods. 2 Ústavy SR uznesením Krajského súdu Prešov spis. značka 7 Co/184/2014 zo dňa 21.8.2014 porušené bolo.

Uznesenie Krajského súdu Prešov spis. značka 7 Co/184/2014 zo dňa 21.8.2014 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu Prešov na ďalšie konanie a prikazuje sa mu konať tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 2500 € (slovom dvetisícpäťsto euro), ktoré je Krajský súd Prešov povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Krajskému súdu Prešov ukladá zaplatiť trovy právneho zastúpenia právnomu zástupcovi JUDr. Ivanovi Husárovi za zastupovanie v konaní pred Ústavným súdom SR, vo výške 304,90 € na účet [REDACTED] do 1 mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom

predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Predmetom sťažovateľovej sťažnosti je namietané porušenie označených práv zaručených ústavou, dohovorom a listinou (bod 1) uznesením krajského súdu sp. zn. 7 Co 184/2014 z 21. augusta 2014.

II.A K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 36 ods. 1 listiny napadnutým uznesením krajského súdu

8. Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že uvedené zákonné ustanovenie rozlišuje okrem iného aj osobitnú kategóriu návrhov, ktorými sú návrhy „zjavne neopodstatnené“. Týmto zákon o ústavnom súde v záujme účelnosti a procesnej ekonómie poskytuje ústavnému súdu príležitosť preskúmať v štádiu predbežného prerokovania návrhu (§ 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde) možnosť jeho prípadného odmietnutia jednak na základe obsahu namietaných právoplatných rozhodnutí, charakteru namietaných opatrení alebo iných zásahov, ktorými malo dôjsť k porušeniu základných práv alebo slobôd navrhovateľa a z nich vyplývajúcich skutkových zistení, a jednak tiež na základe argumentácie, ktorú proti nim navrhovateľ v návrhu uplatnil, a to v prípade, že návrh nemá ústavnoprávny rozmer.

9. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

10. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom...

11. V zmysle čl. 36 ods. 1 listiny sa každý môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

12. Ústavný súd posúdil sťažovateľom namietané uznesenie krajského súdu sp. zn. 7 Co 184/2014 z 21. augusta 2014, ktorým bolo potvrdené uznesenie okresného súdu č. k. 13 C 103/2013-41 z 19. mája 2014 [okresný súd označeným uznesením v zmysle dikcie ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) prerušil konanie v právnej veci sťažovateľa o zaplatenie sumy 2 705,10 € s príslušenstvom až do právoplatného skončenia konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 9 C 40/2011].

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplynulo, že *„Odvolací súd v zmysle zásad ustanovenia § 212 O. s. p. preskúmal napadnuté uznesenie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvostupňovým súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.*

Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia je potrebné poukázať na ustanovenie § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p., podľa ktorého pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu alebo ak súd dá na takéto konanie podnet.

V danom prípade, ako to vyplýva z obsahu spisu na Okresnom súde Poprad sa pod sp. zn. 9C/40/2011 vedie konanie o určenie neplatnosti dražby zo dňa 25.2.2011, na základe ktorej žalobca nadobudol vlastnícke právo k bytu, ktorého užívateľom je i naďalej žalovaný, pričom tento neplatí žiadne platby spojené s užívaním bytu. Vyriešenie otázky existencie vlastníckeho práva žalobcu k bytu má zásadný vplyv na právne posúdenie ním uplatneného nároku. Keďže súd prvého stupňa správne postupoval, ak konanie prerušil do právoplatného skončenia veci vedenej pod sp. zn. 9C/40/2011, odvolací súd postupom

vyplývajúcim z ustanovenia § 219 ods. 1 a ods. 2 O.s.p. uznesenie ako vecne správne potvrdil.“.

13. Citovaným úvahám krajského súdu nemožno z ústavnoprávneho hľadiska ani pri zohľadnení argumentov, na ktoré vo svojej sťažnosti poukazuje sťažovateľ, nič podstatného vytknúť. Ústavný súd trvale zdôrazňuje, že nie je súdom nadriadeným všeobecným súdom, a nie je vrcholom ich sústavy ani ďalšou opravnou inštanciou voči ich rozhodnutiam. Ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) je oprávnený zasahovať do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov iba v prípade, ak tieto súdy nepostupujú v zhode s ústavou, ústavnými zákonmi alebo princípmi, ktoré vyplývajú z kvalifikovaných medzinárodných zmlúv.

14. Ústavný súd preto preskúmal napadnuté uznesenie iba so zreteľom na skutočnosť, že mohol preskúmať len jeho ústavnosť, pričom dospel k záveru, že sťažnosť nie je opodstatnená s tým, že jej zjavná neopodstatnenosť vyplýva jednak z povahy dôvodov uplatnených sťažovateľom v sťažnosti, ale tiež aj z ustálenej judikatúry ústavného súdu.

15. Podstata prerokúvanej sťažnosti spočíva v nesúhlase sťažovateľa s napadnutým uznesením krajského súdu, ktorým tento potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu o prerušení konania v právnej veci sťažovateľa o zaplatenie sumy 2 705,10 € s príslušenstvom. Sťažovateľ k tomu predložil konkrétnu argumentáciu tvrdiac najmä to, že napadnuté uznesenie je nedostatočne odôvodnené a ako také arbitrárne a nepreskúmateľné pre absenciu akéhokoľvek zdôvodnenia záverov. Ústavnému súdu však neprislúcha akokoľvek spochybňovať procesný postup krajského súdu, ktorý bol v danej fáze konania detailne oboznámený s okolnosťami tohto prípadu, a už vôbec mu neprináleží meniť jeho, podľa názoru ústavného súdu síce stručné, ale napriek tomu z ústavnoprávneho hľadiska akceptovateľné a dostatočne odôvodnené závery, ktoré sú výrazom jeho nezávislého rozhodovania. V zásade by takto bol ústavný súd v pozícii ďalšej prieskumnej inštalácie v systéme všeobecného súdnictva, čo by bolo v rozpore s ústavným vymedzením jeho

kompetencií, a v danom prípade navyše v situácii, keď vo veci nie je ešte meritórne rozhodnuté.

16. Navyše, sťažovateľ podľa názoru ústavného súdu nepredložil dostačujúce dôvody, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že jeho sťažnosť smerujúca proti napadnutému procesnému rozhodnutiu krajského súdu mala atribúty, ktoré preukazujú jej ústavnoprávny rozmer. V tejto spojitosti treba poukázať aj na princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu a s ním súvisiaci princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci iných orgánov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy preskúmané.

17. Podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam na rozhodnutie súdu.

Nezávislý súd je oprávnený a zároveň i povinný zodpovedne zvážiť, aký procesný postup má v konkrétnom prípade zvoliť. Nie je vecou ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti, aby do právomoci všeobecných súdov takto zasahoval.

18. Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia vychádzal z toho, že výsledok sporu vedeného okresným súdom pod sp. zn. 9 C 40/2011 môže relevantne ovplyvniť spor v právnej veci sťažovateľa vedený tým istým okresným súdom pod sp. zn. 13 C 103/2013, teda ten, v ktorom bolo konanie prerušené.

19. Ústavný súd dospel k záveru, že z rekapitulovaného stručného odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu sú zrejmé dôvody, na základe ktorých krajský súd ako súd odvolací dospel k záveru o splnení podmienky na prerušenie konania, pričom tieto dôvody nemožno považovať za odporujúce pravidlám logiky alebo ich označiť v inom smere za excesívne. Napokon treba pripomenúť, že uznesenie o prerušení konania je rozhodnutím procesnej povahy, teda nejde o rozhodnutie vo veci samej. Aj z toho dôvodu takéto rozhodnutie spravidla ani nie je spôsobilé zasiahnuť do ústavou zaručených základných práv a slobôd.

20. S ohľadom na zmienené skutočnosti ústavný súd nezistil, že by napadnuté uznesenie krajského súdu signalizovalo príčinnú súvislosť s možným porušením označených práv sťažovateľa. Ústavný súd preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

II.B K namietanému porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu

21. Pri preskúmaní námietky sťažovateľa z hľadiska možného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu sp. zn. 7 Co 184/2014 z 21. augusta 2014 ústavný súd vychádzal zo svojej doterajšej judikatúry, podľa ktorej k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov nemôže dôjsť samotným rozhodnutím konkrétneho orgánu verejnej moci, ale len jeho postupom (nečinnosťou, nesprávnym postupom a podobne), a preto ústavnú sťažnosť i v tejto časti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (obdobne napr. III. ÚS 258/05 a III. ÚS 337/08).

22. Ústavný súd v závere poznamenáva, že sťažovateľ v podanej sťažnosti niekoľkokrát výslovne zdôraznil porušenie jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy samotným uznesením krajského súdu sp. zn. 7 Co 184/2014 z 21. augusta 2014 (a nie konaním tohto súdu spočívajúcim v jeho nečinnosti alebo v jeho nesprávnom a neefektívnom postupe). Ako sám uviedol, „... *táto skutkovo a právne jednoduchá vec, ktorá mohla byť rozhodnutá na prvom pojednávaní nebude súdom doriešená až do právoplatného skončenia konania o neplatnosť dražby, pričom je veľmi otázne, ako dlho*

bude toto konanie trvať a kedy následne bude súd pokračovať v konaní o zaplatenie bezdôvodného obohatenia, čo je v konečnom dôsledku v rozpore s čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.“.

Sťažovateľ teda vyslovil obavy z prípadného porušenia jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov „ex nunc“ v dôsledku vydania napadnutého uznesenia krajského súdu sp. zn. 7 Co 184/2014 z 21. augusta 2014 a nepoukazoval na zbytočné prieťahy spočívajúce v činnosti krajského súdu ako takej. Z uvedeného dôvodu ústavný súd takýto svoj postup (pozri bod 21) nepovažuje za rýdzo formalistický.

23. Zároveň ústavný súd dodáva, že až prípadná „budúca“ nečinnosť okresného súdu (tak, ako to sťažovateľ naznačuje) v – pre sťažovateľa v existenčne významnej veci – by eventuálne mohla spôsobiť porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy zo strany okresného súdu, čo však ústavný súd toho času nemôže posúdiť.

24. Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. januára 2015